

Free Clinic vzw is een erkende organisatie die zich richt tot maatschappelijk kwetsbare groepen met een specifieke aandacht voor mensen met een problematiek van middelenafhankelijkheid.

De organisatie bestaat reeds meer dan 35 jaar en tracht in die tijd vlot toegankelijke gezondheidszorg aan te bieden. Daarbij wordt gezondheid gezien in zijn meest brede betekenis: welbevinden op lichamelijk, sociaal en psychisch vlak.

Met een ruim palet aan voorzieningen wil de organisatie een laagdrempelig, makkelijk toegankelijk aanbod voorzien voor een groep druggebruikers die moeilijk aansluiting vindt bij andere dienstverlening.

Een basisuitgangspunt is dat gewerkt wordt vanuit een harmreduction filosofie.

Er is veel informatie beschikbaar op www.free-clinic.be

Vzw Free Clinic is actief op 4 terreinen: hulpverlening, straathoekwerk, selectieve en geïndiceerde preventie en sociale activering. De organisatie ontwikkelde door de jaren heen verscheidene grotere en kleinere werkingen die zich allen richten tot mensen die illegale middelen gebruiken. Die werkingen zijn:

MSOC Antwerpen: Medisch Sociaal Opvang Centrum

Plug INN

Gender Project

Spuitenruil Antwerpen

Bubbels&Babbels

Categoriaal Straathoekwerk

Straathoekwerk naar straatprostituees

Activeringsproject voor druggebruikers

Buro Aktief

SPAT: spuitpatrouille

Algemeen directeur

Tino Ruyters

MSOC ANTWERPEN **MEDISCH SOCIAAL OPVANG CENTRUM**

Situering

Free Clinic vzw heeft sinds 1 maart 1997 de erkenning als Medisch Sociaal Opvang Centrum (M.S.O.C.) voor hulpverlening aan gebruikers van illegale drugs in de provincie Antwerpen. Het is een gespecialiseerd ambulante centrum voor verslavingszorg met als kernopdracht het verbeteren van het fysieke, psychische en maatschappelijke welzijn van druggebruikers. Om deze kernopdracht te kunnen verwezenlijken biedt het MSOC Antwerpen een ruim aanbod aan medische, psychosociale en psychologische hulpverlening.

Tevens tracht het MSOC Antwerpen eerder strategieën te ontwikkelen ter beperking van de schade door druggebruik dan wel het bestrijden van het gebruik zelf. We hanteren daarbij een 'Harm Reduction' benadering.

Doelgroep

MSOC Antwerpen verleent professionele en multidisciplinaire ambulante hulp aan meerderjarige gebruikers van illegale drugs. Prioritair richten we ons tot mensen die om uiteenlopende redenen elders moeilijk terecht kunnen.

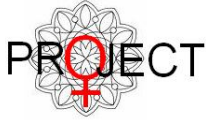
Begeleiding

Het hulpverleningsaanbod kan het best omschreven worden als 'multidisciplinair gedifferentieerde zorg-op-maat'. Medische, psychiatrische, psychologische, en psychosociale problemen worden zo zorgvuldig mogelijk in beeld gebracht en multidisciplinair benaderd. Hierbij wordt de zelfredzaamheid van de cliënt zoveel mogelijk bevorderd. Tevens wordt er veel aandacht besteed aan de normalisering van de sociale situatie (inkomen, sociale zekerheid, tewerkstelling, huisvesting ...) en van de relationele context van de cliënt (relatie met ouders, partner, kinderen).

Aangaande de verslavingsproblematiek wordt er in eerste instantie gefocust op het onder controle brengen van het gebruik. Via preventiestrategieën wordt getracht allerlei risicogedrag te bestrijden. Naast de eerder vermelde principes van 'Harm Reduction' als schadebeperkende strategie, wordt in ruime mate beroep gedaan op motivationele strategieën. Zowel het veranderingsmodel van Prochaska en Diclemente als systeemtheoretische inzichten vormen de theoretische basis van onze aanpak. Tevens wordt ruimte gelaten voor andere 'evidence-based' inzichten betreffende de behandeling van middelenafhankelijkheid.

Via periodieke, multidisciplinair samengestelde overlegmomenten wenst MSOC Antwerpen een kwalitatief hoogstaande hulpverlening na te streven.

Medisch Verantwoordelijke: Joris Van Acker
Teamcoördinator: Martine Keyen

PRŌJECT GENDERSPECIFIEKE WERKING VOOR VROUWEN IN DE DRUGHULPVERLENING

Situering

Met dit aanbod richt Free Clinic vzw zich tot vrouwen met drugproblemen. Zij komen soms minder aan bod in de bestaande hulpverlening. Het Prŏject biedt specifieke aandacht voor vrouwelijke noden en problemen. Doel is hun gezondheid in brede zin te verbeteren door hun zelfwaardergevoel te verhogen, de levenskwaliteit te verbeteren, hun interesse te verbreden en hun maatschappelijke integratie te bevorderen. Het aanbod bestaat uit medische consultatie, individuele begeleiding en groepsactiviteiten.

Medisch verantwoordelijke: Cathy Matheï
Contactpersoon: Natalie Claeys

PLUG-INN: LAAGDREMPELIGE ONTHAALWERKING VOOR JONGE RISICOGEBRUIKERS

Situering

Sinds mei 2012 is het project Plug-INN opgestart als een laagdrempelig onthaalpunt voor jongeren die te maken hebben met middelengebruik. We bieden een kleinschalig aanbod met informatie en hulpverlening voor jongeren tussen 16 en 25 jaar die vragen hebben rond druggebruik. Het kan gaan om jongeren die zich in risicosituaties bevinden en die moeilijk de weg naar de bestaande hulpverlening vinden.

Het aanbod is veranderingsgericht à la carte: er wordt informatie en advies gegeven, jongeren kunnen gemakkelijk terecht bij een arts of een hulpverlener, eventueel anoniem. De hulpverleners werken vraaggericht en gaan uit van een schadebeperkende invalshoek. Plug-INN richt zich tot die jongeren die in het bestaande aanbod niet (meer) terecht kunnen of willen en heeft tot doel een afglijden in problematisch gebruik te voorkomen.

Er wordt ook outreachend gewerkt om de doelgroep te vinden.

Dit project is ontstaan vanuit een samenwerking met verschillende organisaties in het werkveld en kwam tot stand dankzij het Federaal Fonds ter bestrijding van Verslavingen.

Medisch verantwoordelijke: Mieke Verbruggen
Contactpersoon: Vincent Franck

BUBBELS & BABELS

Casemanagement

Deze deelwerking van Free Clinic vzw werd opgezet in 2001 en stelt zich tot doel (ex)-drugafhankelijke ouders te ondersteunen in hun ouderrol. Daarbij wordt de methodiek van casemanagement gebruikt: een gezin wordt opgevolgd en er worden voorzieningen rond het gezin uitgewerkt om optimale ontplooiingskansen voor de kinderen te bekomen. Daardoor wordt getracht te voorkomen dat kinderen zelf problemen ontwikkelen.

Deskundigheidsbevordering

Bubbels&Babbels wil ook informatie, vorming en ondersteuning aanbieden aan hulpverleners en steunfiguren aangaande druggebruik en ouderschap.

Verantwoordelijke Dirk Rombouts

CATEGORIAAL STRAATHOEKWERK

Situering

Vzw Free Clinic heeft 4 straathoekwerkers in dienst die zich richten tot de doelgroepen van allochtone gebruikers en straatprostituees.

De straathoekwerkers trachten proactief, integraal, positief en structureel aanwezig te zijn in specifieke buurten. De straathoekwerker vertrekt steeds vanuit de vraag van de gasten en gaat samen met hen op zoek naar een aanvaardbaar en gepast antwoord. Zij leggen een verbinding tussen hun 'gasten' en de zorgvoorzieningen. Door hun werk en aanwezigheid in de allochtone gemeenschappen fungeren zij ook als een aanspreekpunt rond het drugthema.

Eén straathoekwerkster focust op straatprostituees, zoekt contact met hen en biedt basiszorgen aan. Zij tracht de vrouwen in contact te brengen met de hulpverlening.

Verantwoordelijke: Luc Martens

SPUITENRUIL

Situering

Het project Spuitenruil is door de Vlaamse Overheid erkend sinds 2001. Op de Spuitenruil wordt hygiënisch injectiemateriaal aangeboden én er wordt gebruikt materiaal teruggenomen. Doel hierbij is besmettelijke aandoeningen en andere gezondheidsrisico's te voorkomen bij injecterende druggebruikers maar ook bij de algemene bevolking. Deze harmreduction strategie wordt succesvol toegepast en leidt ertoe dat ernstige besmettingsrisico's beperkt kunnen worden. De spuitenruil is een belangrijk kanaal om in contact te komen met de doelgroep en hen toe te leiden naar de hulpverlening.

Free Clinic vzw coördineert het spuitenruilgebeuren voor de provincie Antwerpen en voor de Vlaamse regio.

Antwerps coördinator Werner Bosschaerts
Vlaams coördinator Tessa Windelinckx

ACTIVERINGSPROJECT: ACTIVERING VAN HARDE KERN DRUGGEBRUIKERS

Situering

Het Activeringsproject is van start gegaan in 2004 met een zoektocht om pleingebruikers, daklozen en buurtbewoners in de ruime Antwerpse Atheneumbuurt te activeren. Reeds snel werd duidelijk dat vele van deze mensen terug inschakelen in het economisch circuit niet langer haalbaar is. Enerzijds door de fysieke en psychische toestand van de betrokken, anderzijds door de hoge eisen die de reguliere arbeidsmarkt stelt.

Via het aanbieden van diverse activiteiten, wil het activeringsteam bijdragen tot de sociale integratie van de pleingebruikers vooreerst in de eigen buurt maar ook verder in de samenleving.

Er zijn vaste wekelijkse activiteiten op vrijdag: deze zijn zowel recreatief, sportief culinair, ontdekkend als cultureel. De deelnemers worden gestimuleerd om buiten hun eigen grenzen te treden.

Daarnaast is er een 2-wekelijkse vrouwenclub en er worden ook lange termijnprojecten opgezet: het Groenproject gaat op zoek naar tuinen voor onderhoud, Met het Kunstenproject wil men de doelgroep laten proeven van diverse kunstvormen. Nog een lange termijn opzet is het Voetbalproject. In 2007 ontstond het idee om met onze doelgroep te gaan voetballen en te streven naar een Belgisch deelname aan de Homeless World Cup. Het creatieve initiatief van het Activeringsteam leidde tot wekelijkse voetbaltrainingen. Ondertussen participeert Antwerpen in een Belgische competitie, the Belgian Homeless Cup.

Een jaarlijks kamp hoort ook tot het aanbod.

Contactpersoon: Luc Martens

SPAT SPUITENPATROUILLE

Situering

In de schoot van het Activeringsproject werd in 2008 de Antwerpse Spuitenpatrouille ontwikkeld. Met deze actie worden zwerfspuiten in de stad opgeruimd.

De Spuitenpatrouille wil (ex-)druggebruikers en actieve buurtbewoners inschakelen als vrijwilliger voor het opruimen van zwerfspuiten. Onder het motto '1 zwerfspuit is er 1 teveel' wordt getracht een bepaalde buurt, of een park of een bepaalde locatie spuitenarm te maken. Een ploeg vrijwilligers gaat naar een bepaalde plaats en ruimt zo veel mogelijk zwerfspuiten op.

(Ex-)druggebruikers maar ook actieve buurtbewoners kunnen als vrijwilliger een steentje bijdragen aan het probleem van zwerfspuiten. Dit kan gezien worden als een vorm van sociale activering. Er is ondertussen een poule van een 20-tal vrijwilligers die actief participeren.

contactpersoon: Ivo Thery

BURO AKTIEF

Situering

Buro Aktief is een project voor arbeidsmatige activering. Deze werking biedt aan de doelgroep van ernstig verslaafde mensen en/of mensen die in penibele levensomstandigheden verkeren, een aanbod van kleine werkopdrachten. De gasten kunnen dag per dag ingaan op het aanbod en zo terug ervaring opbouwen met werk en actief bezig zijn. Buro Aktief is ingeschreven in het Drugsactieplan van de Stad Antwerpen en wordt betaald via het OCMW. Het opzet is om aan mensen die zich vaak ophouden op het De Coninckplein of ook aan daklozen en/of chronische druggebruikers een vorm van werk aan te bieden, die hen de mogelijkheid biedt zich nuttig te maken en een centje bij te verdienen en die een alternatief biedt voor het rondhangen op het plein.

Buro Aktief situeert zich op het activeringscontinuüm net vóór de arbeidszorg en richt zich tot die mensen die wel iets willen doen maar (nog) niet in staat zijn zich in te schakelen in bestaande voorzieningen van arbeidszorg en sociale economie. Buro Aktief biedt hen de kans zich ad hoc en op een zeer laagdrempelige wijze toch te engageren. Mensen die deelnemen, maken via de werkopdrachten (terug) kennis met arbeid wat de aanleiding kan zijn om de opstap naar de arbeidszorg (terug) te maken. Aldus vult Buro Aktief een leemte op in het activeringscontinuüm.

Onder de vorm van vrijwilligerswerk (met daaraan gekoppeld een vrijwilligersvergoeding) wordt de doelgroep geactiveerd tot het uitvoeren van afgebakende werkopdrachten: groenvoorziening, opkuis van een bos, poetsen van lokalen na een activiteit, een plein-opruim-team, een logistieke ploeg bij buurt- en straatfeesten, enz. Mensen kunnen zich inzetten per opdracht (per dagdeel) zonder dat ze verbonden zijn door een lange termijn engagement of contract.

Contactpersonen: Pia Claessens en David Huijgens